

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 147. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359401488/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

som den italienske Prosa lægger paa Formen og den hele retoriske Prang. Dels elsker man overhovedet Formen i Syden, dels var det naturligt, at da man levede under et gejstligt Styre, som forbød enhver alvorlig Behandling af noget Æmne, da man altsaa var vis paa ikke at kunne opnaa nogen Indflydelse paa Tingenes Gang igennem sine Skrifter, saa skrev man for at vise sin Færdighed i at skrive, for at glimre med sin smukke Sætningsbygning, og Vejen blev Maalet.

Det andet Punkt, hvorover Oswald stødtes, var Michelangelo's Fremstilling af Guddommen og Profeterne i det sixtinske Kapel.

Han finder ikke i Jahve's mægtige Mandsskikkelse den usynlige, rent aandelige Magt, til hvilken den nordiske Protestantisme har forvandet de gamle Asiaters lidenskabelige Nationalgud, og hvor findes vel i alle disse stolte Mands- og Kvindeskikkelser, hvormed Michelangelo har fyldt Loftet i sin «prometheusagtige» Lyst til at forme Mennesker, hvor findes i disse trodsige, begejstrede, fortvivlede og kæmpende Skikkelser den Ydmyghed, det Sagmod, han ventede at træffe! Corinna giver her sine Landsmænd en Lære, der saamange Aar efter kan gøres nødig ogsaa udenfor Frankrig, især udenfor Frankrig, især i Lande som vort, i hvilket der er ført saamegen uforstandig Tale om kristelig Kunst og kristelig Æstetik.

Det lidenskabelige og voldsomme Angreb, som af S. Kierkegaard i hans sidste Livsafsnit blev gjort paa den saakaldte kristelige Kunst, var naturligt for en Mand, der, som Kierkegaard, var blottet for al kunstnerisk Dannelse; han underskyder bestandig Renæssancetidens Malere sin protestantiske, ja sin personlige Opfattelse af Religionen og forarges saa over, at de med denne Opfattelse i Baggrunden af deres Bevidsthed kan male som de gør. Oswald bærer sig ad som han. Han véd ikke, at Renæssancetidens Malere staar i et andet Forhold til deres Æmner end vore Dages, at medens vor Tids Maler søger at trænge ind i sit Æmne og studerer det som Oldforsker, Folkeskildrer eller Sjælekyndig, tog Maleren fra Renæssancetiden sit Æmne som det forelaa og gjorde ud af det, hvad han havde Lyst til, det vil sige: hvad der stemmede med hans personlige Ejendommelighed. Heri ligger Forklaringen af, hvad der hos de gamle Mestere undrer og støder den nordiske Beskuer saa stærkt. Thi ganske som et lille Indbegreb af Æmner hentede fra Iliaden og Odysseen forsynede hele den græske Billedhuggerkunst, Malerkunst